

Concours de recrutement de professeurs des écoles
Spécial langues régionales

BRETON
Epreuve écrite d'admissibilité

Exemple de sujet d'épreuve écrite en langue régionale

À compter de la session 2022, les épreuves du concours de recrutement de professeurs des écoles sont modifiées. L'arrêté du 25 janvier 2021, publié au journal officiel du 29 janvier 2021, fixe les modalités d'organisation du concours et décrit le nouveau schéma des épreuves.

Ar c'huzhiad avaloù

Ni a rae bep bloaz, ma c'hoar Monaig ha me, pep a guzhiad avaloù. Pep hini eus e du, e skoach an eil ouzh egile, ez aemp d'ober un dro dindan ar gwez ; gant ur vazh e tiskaremp an avaloù kaerañ, ar re dostañ d'an traoñ, aes da dapout, ha neuze hon teñzor en hor c'hreuz, ez aemp da benn ar bern plouz da glask ur c'horn klenk d'hen pakañ, da zareviñ.

Ar bern plouz, e lein al leur, a oa harp ouzh ur c'hleuziad koad-kelvez, ha, darn eus ar bodoù, tapet o begoù dindan ar plouz, a rae evel lochennouigoù bihan, e lec'h ma oa aes ober kuzhiadennoù.

Ma ! ur bloavezh am oa lojet, em c'huzhiadenn, pemzek aval dous-mel, trizek aval fri-gwiz ha seitek aval-mir. Evel ma welit, kemeret am oa eus tri seurt ha ne zarevent ket war un dro.

Goude bezañ paket mat ma c'huzhiad, kentañ tra a ris eo klask gouzout pelec'h he doa graet ma c'hoar he hini. Daou vloaz eo ma c'hoar koshoc'h evidon, met kemeret am oa ma zu warni ha ne oan ket evit gouzañv e raje netra a-ziavaez d'he « breur bihan ».

Furchal a ris e-pad pell, rak pep seurt finesa he doa. Ne 'z ae gwech ebet war-eeun da welet hec'h avaloù hag ar plouz a veze dreset ken mat ganti ma ne oan ket evit gwelet, neblec'h, roud ebet eus he dorn.

Ma avaloù a oa kazi debret, pa gavis, erfin, kuzhiad Monaig. A-benn neuze, an holl gwez a oa hejet, hag an avaloù aet al lodenn vrasañ d'ober sistr. N'am oa ken, em c'huzh, nemet pevar aval-mir.

Kuzhiad Monaig a oa kalz brasoc'h evit ma hini, hag hi, mat da espern, n'he doa debret hini ebet eus hec'h avaloù ! An dour a savas em genoù pa gouezis war ar bern, heñvel ouzh ur pikol neizhiad vioù melen. Ha pet ha pet dousenn a oa anezho ?

Penaos ober avat evit kregiñ war unan bennak, hep ma ouezje ma c'hoar ? Ar re-mañ, sur, a oa kontet, ha kontet mat, ha bemdez e tlee dont d'o gwelet.

Ne voen ket pell, evelato, evit kaout ma zro : mont a ris da glask e-touez an avaloù sistr unan heñvel ouzh re Mona, nemet e oa hanter vreïn, hag e lakais anezhañ en he c'huzh, goude kemer unan gwerc'h. Ne welis ket, en deiz-se, he dije Mona taolet evezh.

En deiz war-lerc'h e kemeris adarre un aval all. An deiz goude, memes tra ; hag evel-se e-pad dek devezh.

Taolet am oa evezh e veze tennet er-maez an avaloù gwashaet, met Mona ne rae seblant all ebet. Moarvat e krede dezhi eo hec'h avaloù a oa krog da vreinañ. Me, eus ma zu, a roe se dezhi da grediñ. En em chalañ a raen, gwashañ ma c'hellen, war-digarez em bije kavet avaloù brein e-barzh ma c'huzhiad,— un druez gwelet !

- Ma re a zalc'h da vreinañ ivez, a respontas din ur wech. Met me oar penaos ober evit harz anezho da vreinañ ken.

- Penaos 'ta ? emezon.

- Me a lavaro dit goude, ma teu ma zaol da vat ganin.

En deiz war-lerc'h, ha me adarre da guzhiad Monaig, pres ganin da welet penaos he dije graet evit harz hec'h avaloù da vreinañ.

Sell 'ta ! Aet eo an avaloù en-dro. Pe marteze int chouket donnoc'h er bern plouz ? Ha me da vountañ ma brec'h betek ma skoaz.

- Aiou ! aiou ! petra zo aze ?

Santet am oa evel pa vije aet ur bern pikoù em dorn, pikoù hag a flemme, hag a boazhe, hag a zeve !

Un neizhiad gwesped, marteze ! Ha me a-grip, gant ar spont hag ar boan, en ur vlejal hag en ur hejañ ma dorn !...

Monaig en em gavas kerkent :

- Ma Doue ! emezi, en ur vouc'hoarzhin, petra zo erru ganit ?

- Kroget on bet ! emezon.

- Gant petra ?

- N'ouzon ket !

- N'ouzout ket ? Me a lavaro dit, mar kerez : bet out o laerezh avaloù din ! Hag out bet flemmet gant an dornad linad am oa lakaet da stouvañ war ma c'huzh. Setu petra eo mont da laerezh !

Hag o treiñ he c'hein din :

- Kerzh bremañ d'en em lipat ! emezi.

I. Commentaire en langue régionale

10 points

Savit ur pennad-skrid e brezhoneg diwar an destenn-mañ. Evit hen ober e c'hellit :

- diskouez e vez graet war-dro an avaloù evel un teñzor ;
- displegañ an darempredoù etre an daou vugel ;
- diskouez penaos eo skeudennet buhez ar vugale war ar maez gwechall.

II. Traduction et grammaire

5 points

a. Traduisez en français le passage suivant, extrait du texte :

« Penaos ober avat evit kregiñ war unan bennak, hep ma ouezje ma c'hoar ? Ar re-mañ, sur, a oa kontet, ha kontet mat, ha bemdez e tlee dont d'o gwelet.

Ne voen ket pell, evelato, evit kaout ma zro : mont a ris da glask e-touez an avaloù sistr unan heñvel ouzh re Mona, nemet e oa hanter vrein, hag e lakais anezhañ en he c'huzh, goude kemer unan gwerc'h. Ne welis ket, en deiz-se, he dije Mona taolet evezh.

En deiz war-lerc'h, e kemeris adarre un aval all. An deiz goude, memes tra ; hag evel-se e-pad dek devezh. »

b. Questions de grammaire

Les réponses seront rédigées en français.

1) « Kuzhiad Monaig a oa kalz brasoc'h evit ma hini. »

Dans cette phrase, analysez le groupe nominal souligné.

2) « Ne 'z ae gwech ebet war-eeun da welet hec'h avaloù hag ar plouz a veze dreset ken mat ganti ma ne oan ket evit gwelet, neblec'h, roud ebet eus he dorn. »

Dans cette phrase, analysez le groupe verbal souligné.

3) « Me a lavar dit goude, ma teu ma zaol da vat ganin. »

Dans cette phrase, analysez le groupe verbal souligné.

III. Commentaire d'un document pédagogique

5 points

Dielfennañ an abadenn kelenn-deskiñ (respontit e brezhoneg)

Goude bezañ deskrivet berr-ha-berr an abadenn ginniget, displegit :

- pere eo ar palioù pedagogel ha peseurt liamm zo kenetreze ;
- petra zo efedus gant an doare pedagogel-mañ ha perak ;
- petra a c'hellfe bezañ adrenket ganeoc'h ha perak.

Ritualoù evit deskiñ kontañ

Ar ritualoù-mañ a vo graet bemdez gant un hanter glasad pe ar c'hlasad a-bezh.
Ur mare resis eus an devezh eo. War-dro 5 pe 10 munutenn e pad.

Skrivañ niveroù klevet

- Liammañ anvioù an niveroù gant o sifroù.

Skrivañ an niveroù lavaret gant ar skolaerez :
« Skrivañ 3 er ront ruz ; skrivañ 5 er ront gwer... »

Ar c'hartoù luc'hed

- Anavezout buan kementadoù bihan.

Ar skolaerez a ziskouez e-pad 3 segondenn ur gartenn warni un niver eus 1 da 5 diskouezet gant pikoù un diñs pe gant bizied pe gant sifroù.

« Pet zo ? Lavarit an niver.
Diskouezit an niver-se gant ho pizied ! »

Digedi, digedo

- Ober un dastumad ha disrannañ an dastumad.

Ar skolaerez a lak daou jedouer en he dorn dehoù, serriñ a ra he dorn. Lakaat a ra ur jedouer en he dorn kleiz. Serriñ a ra he daou zorn asambles en ur ganañ : « Digedi, digedo, pet gweneg zo ? »

« Diskouezit ar gartenn gant ar pikoù evit lavaret pet gweneg zo ganin. » Digeriñ a ra ar skolaerez he daouarn evit gwiriañ. Displegañ a ra ar vugale penaos o deus kavet an disoc'h : « 2 hag 1 a ra 3, 3 fik zo war ar gartenn-mañ. » (surcomptage) « 1, 2, 3 jedouer ; 1, 2, 3 fik. » (recomptage de tous les éléments)

Adober gant muioc'h a jedoueroù (6 jedouer d'ar muiañ).

